

Memorandum

Aan Ministerie van Justitie en Veiligheid
Van Houthoff
Datum 20 augustus 2018
Betreft Consultatie ontwerp wetsvoorstel "Wet opheffing verpandingsverboden"

---

1. Inleiding

- 1.1. Houthoff heeft met belangstelling kennis genomen van het ontwerp voor Wet opheffing verpandingsverboden¹ (hierna de "**Wov**").
- 1.2. De Wov houdt - kort samengevat - in om het in veel overeenkomsten voorkomende beding dat de overdracht of verpanding van vorderingsrechten uitsluit of beperkt, buiten werking te stellen voor zover die aan overdracht of verpanding van geldvorderingen tussen ondernemingen in de weg staan wanneer die overdracht of verpanding een financieringsdoeleind dient.

2. De achtergrond van de Wov

- 2.1. De schuldeiser van een geldvordering is daarop de enige rechthebbende en is in beginsel vrij om over die vordering te beschikken. Hij kan die vordering naar eigen inzicht vervreemden of bezwaren; medewerking van de schuldenaar is niet vereist voor overdracht of verpanding. Die vrijheid kan de schuldeiser zelf beperken door met de schuldenaar overeen te komen dat hij zijn geldvordering niet zal overdragen (een beding met verbintenisrechtelijk effect) en/of overeen te komen dat zijn vordering niet overdraagbaar is (beding met goederenrechtelijk effect, welk beding bestreken wordt door het huidige artikel 3:83 lid 2 BW). Wij duiden die bedingen hierna aan als "**verbodsbedingen**".
- 2.2. In veel inkoopovereenkomsten wordt ter bescherming van de inkoper van goederen of diensten een verbodsbeding opgenomen. Een verbodsbeding kan een neerwaarts effect hebben op de onderpandwaarde van de uit die overeenkomst voortvloeiende geldvordering. Dat gevolg is bij de parlementaire behandeling van het huidige artikel 3:82 BW onder ogen gezien. De wetgever heeft er toen op gewezen dat een niet-overdraagbare vordering voor uitwinning door executie en door een faillissementscurator vatbaar is.² Een vordering die niet overdraagbaar is heeft waarde voor de financiering van de onderneming in haar geheel, maar niet of minder voor specifieke *asset based* bedrijfsfinanciering.

---

¹ Voluit: Voorontwerp van wet tot wijziging van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek in verband met het opheffen van bedingen in het handelsverkeer die de overdraagbaarheid of verpanding van geldvorderingen op naam voor financieringsdoeleinden uitsluiten (Wet opheffing verpandingsverboden); zie <https://www.internetconsultatie.nl/verpandingsverbod>.

² PG; TM op artikel 3.4.2.1 en V.V. II en MvA, p. 314 - 315.

- 2.3. De wetgever verwijst naar studies van de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB) en de Factoring & Asset Based Financing Association Netherlands (FAAN) die zouden aantonen dat het hanteren van verbodsbedingen een klem van 1 miljard op de kredietruimte van het mkb legt. De Nederlandse grootbanken verstrekken EUR 127 miljard krediet aan het mkb, verdeeld over 650.000 klanten.³ De kredietruimte die door de Wov wordt ontsloten is tegen die achtergrond relatief gering en belooft op basis van deze cijfers gemiddeld circa EUR 1.500 per mkb'er.
- 2.4. Tegenover deze als gevolg van het gebruik van verbodsbedingen ontsloten kredietruimte staat de omzet en winst die het mkb genereert of kan genereren doordat het kan contracteren met wederpartijen die van hem verlangen om verbodsbedingen te aanvaarden. Het ligt niet voor de hand dat de wederpartijen van het mkb bereid zullen zijn om - op voor het overige dezelfde condities - te contracteren indien zij geen geldig verbodsbeding kunnen aangaan. Ons zijn geen studies bekend waarin de positieve effecten van het gebruik van verbodsbedingen zijn gekwantificeerd.
- 2.5. De meest genoemde reden voor het gebruik van verbodsbedingen is het risico dat de schuldenaar van de vordering zich wil beschermen tegen het risico dat hij niet-bevrijdend betaalt, nadat zijn schuldeiser zijn vordering heeft overgedragen of verpand, omdat hij de mededeling daarvan niet tijdig kan verwerken⁴. Het risico dat de schuldenaar te laat een mededeling van een overdracht of verpanding verwerkt kan toenemen met de groei van de omvang van diens eigen onderneming of organisatie. Het zal niet voor elke ondernemer mogelijk zijn om de mededeling van een overdracht of verpanding onmiddellijk in zijn administratie te verwerken. Dit risico neemt verder toe naarmate de betalingsprocessen van de schuldenaar verder geautomatiseerd zijn, waardoor het moeilijker wordt om in lopende betalingsprocessen in te grijpen. Aan dit laatste risico doet niet af dat een overdracht of verpanding doorgaans schriftelijk wordt meegedeeld. De verwerking van zo'n mededeling vergt nu eenmaal tijd, en gedurende die verwerkingstijd staat de schuldenaar bloot aan het risico dat hij niet-bevrijdend betaalt.
- 2.6. De wens om zich tegen dit specifieke risico van niet-bevrijdende betaling te beschermen is niet de enige reden waarom verbodsbedingen worden overeengekomen. Wij noemen enkele voorbeelden van andere redenen. Een overdracht of verpanding van een geldvordering kan de mogelijkheden van de wederpartij om zich op verrekening te beroepen verregaand beperken (artikel 6:130 BW). Die beperking kan verstrekkende

---

³ Per het eerste kwartaal van 2018, zie: <https://statistiek.dnb.nl/downloads/index.aspx#/details/kredietverlening-nederlandse-grootbanken-aan-nederlands-midden-en-kleinbedrijf-kwartaal/dataset/31e3e647-8a79-40b8-ae9b-66f0d8ed2b6b/resource/ae911400-93f1-40fc-ae00-860cb27e98dc>.

⁴ Zie onder meer F.E.J. Beekhoven van den Boezem, *Overdraagbaarheid van vorderingen krachtens partijbeding*, (diss. Groningen), Deventer: Kluwer 2003, p. 63-65; Vgl. M. Orval, "Het cessieverbod nader bezien", *WPNR* 2009` 6823, para. 2 en M.H.E. Rongen, *Cessie* (diss. Nijmegen), Deventer: Kluwer 2012, p. 638.

financiële consequenties hebben voor de schuldenaar, met name bij surseance of faillissement van de schuldeiser. De beperking van de verrekeningsbevoegdheid als gevolg van overdracht of verpanding van de vordering kan dóórwerken in het faillissement van de schuldeiser⁵. Bij een surseance of faillissement van een schuldeiser zullen diens contractuele wederpartijen vaak geconfronteerd worden met schade als gevolg van niet-nakoming door die insolvente schuldeiser. De artikelen 53 en 234 Fw bieden die wederpartijen bescherming door een verruimde mogelijkheid om die schade te verrekenen met hun schuld aan de schuldeiser. Bijvoorbeeld in de bouw kunnen in de keten van opdrachtgever en (onder-) aannemers zeer grote verrekenposten ontstaan wanneer een (onder-) aannemer failliet. Een verbodsbeding biedt bescherming tegen het risico dat verrekening niet langer mogelijk is als gevolg van overdracht of verpanding. Te denken valt voorts aan situaties waarin de geldvorderingen voortspruiten uit de levering van bedrijfs- en veiligheidskritische of concurrentiegevoelige diensten of goederen. Wanneer er in zulke gevallen over een geldvordering geprocedeerd moet worden, loopt de schuldenaar het risico dat zijn bedrijfsgeheimen met een derde gedeeld worden (denk aan de artikelen 162 Rv en 3:15j onder d BW). In dergelijke gevallen biedt een verbodsbeding bescherming tegen pottenkijkers. Een ander belang voor de schuldenaar kan gelegen zijn in het behoud van de persoonlijke (langdurige) relatie met de schuldeiser die meer ruimte geeft voor coulantie en flexibiliteit van die schuldeiser indien de schuldenaar de vordering niet tijdig kan voldoen.

- 2.7. Uit het voorgaande volgt dat tegenover het belang van de ontsluiting van kredietruimte voor het mkb in het algemeen legitieme belangen van schuldenaren staan die zich willen beschermen tegen de voor hun nadelige gevolgen van een overdracht of verpanding van geldvorderingen door hun schuldeisers. Wij pleiten ervoor dat in de Wov met die belangen meer rekening wordt gehouden dan nu het geval is.
- 2.8. De Wov zal in de praktijk betrekkelijk eenvoudig kunnen worden omzeild. Alternatieven liggen voor het oprapen al naar gelang het belang bij het verbodsbeding. Bijvoorbeeld: een beding dat de leverancier geen schulden aangaat indien dat geschiedt op de voorwaarde dat vorderingen aan de kredietverstrekker worden verpand of overgedragen; of een beding tot betalingsuitstel of betaling in escrow totdat vast staat dat de begunstigde van het verbodsbeding niets meer van de leverancier te vorderen heeft. Partijen kunnen kiezen voor een rechtsstelsel dat verbodsbedingen wél toestaat. Volgens artikel 14 lid 2 Rome I⁶ en artikel 10:135 lid 1 BW bepaalt het recht dat de vordering beheerst of een

---

⁵ Zie Hof Den Haag, 6 februari 2007, ECLI:NL:GHSGR:2007:AZ7997, *JOR* 2007/103 m. nt. Faber (Citibank/KPN).

⁶ Verordening (EG) 593/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst.

vordering voor overdracht vatbaar is⁷. De behoefte om de Wov te omzeilen neemt af naarmate de wet meer rekening houdt met de belangen van degenen die door verbodsbedingen worden beschermd. Ook die omstandigheid rechtvaardigt de gedachte dat de schuldenaar enige bescherming behoudt, opdat vermijdingsgedrag wordt vermeden of beperkt.

3. De Wov zelf

- 3.1. Het nieuwe artikel 83 lid 2 BW beoogt om verbodsbedingen te treffen ten aanzien van "geldvorderingen op naam" die voortkomen "uit de uitoefening van een beroep of bedrijf" en die worden "overgedragen voor financieringsdoeleinden". Blijkens de toelichting gaat het dan om "zakelijke geldvorderingen tussen ondernemingen die zijn ontstaan in het reguliere handelsverkeer". Vanuit het belang van rechtszekerheid lijkt het ons wenselijk dat de Wov zo nauw mogelijk aansluit bij bestaande en afgebakende wettelijke begrippen. Gegeven de achtergrond en doelstelling van de Wov ligt het voor de hand dat de Wov aansluit bij het begrip "handelstransactie" in artikel 2 onder 1 de EU Richtlijn 2000/35/EG, althans het begrip "handelsovereenkomst" als bedoeld artikel 6:119a lid 1 BW, waarmee die Richtlijn in Nederland is geïmplementeerd. Wanneer de werking van het overdrachtsverbod wordt beperkt tot geldvorderingen uit hoofde van handelstransacties, is een heldere afbakening gemaakt. Daarmee wordt discussie over wat er wel en niet onder valt zoveel mogelijk vermeden en zal het ook niet nodig zijn om geldvorderingen uit hoofde van andere rechtshandelingen in de wet uit te zonderen.
- 3.2. De Wov neemt volgens zijn bewoordingen tot uitgangspunt dat de geldigheid of nietigheid van het verbodsbeding afhankelijk is van het doel waarmee de geldvordering (uit hoofde van de overeenkomst waarin het verbodsbeding is gemaakt) wordt overgedragen (of verpand). Die systematiek heeft tot gevolg dat een verbodsbeding geldig is zolang de vordering niet is overgedragen, maar nietig is nadat een geldvordering is overgedragen voor een financieringsdoeleind maar voor het overige geldig blijft. Om het doel van de Wov - het mobiliseren van geldvorderingen uit handelstransacties - te bereiken is het volgens ons voldoende om te bepalen dat een contractueel overdrachtsverbod niet aan een rechtsgeldige overdracht of verpanding "voor financieringsdoeleinden" in de weg staat; en dat een dergelijke overdracht of verpanding niet door de schuldenaar van die vordering aan de schuldeiser en de verkrijger van de vordering kan worden tegengeworpen. Met

---

⁷ Voor de volledigheid merken wij op dat de Europese Verordening betreffende het toepasselijk recht op de derdenwerking van grensoverschrijdende cessie die momenteel wordt voorbereid hier geen verandering in lijkt te gaan brengen. De voorlopige tekst is te vinden op: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52018PC0096&rid=1>.

deze benadering kan geen onduidelijkheid ontstaan over de geldigheid of ongeldigheid van een verbodsbeding.⁸

- 3.3. Het begrip "*financieringsdoeleinden*" is vaag en creëert onzekerheid. Wij noemen enkele voorbeelden van transacties waarvan het onzeker is of deze (steeds) een financieringsdoeleind dienen: het in betaling geven van een geldvordering ter voldoening van een schuld; het "*off balance*" brengen van handelsvorderingen ter verkorting van de balans; het bedingen van een pandrecht tot zekerheid van betaling van een van een contractuele boete; moet het gaan om een financieringsdoeleind dat de schuldeiser van de geldvordering betreft of kan dat ook een financieringsdoeleind van een derde betreffen? Enzovoorts.
- 3.4. Het is vanuit het belang van rechtszekerheid gewenst dat een objectief en objectief toetsbaar criterium wordt gehanteerd. Dat wordt bereikt wanneer de Wov bepaalt dat een verbodsbeding niet ingeroepen kan worden wanneer het solventierisico op de schuldenaar van de betreffende vordering (ook wel het "debiteurenrisico") in zijn geheel of overwegend bij de oorspronkelijke schuldeiser blijft rusten. Wanneer het debiteurenrisico bij de schuldeiser blijft, mag worden aangenomen dat de vordering is overgedragen of verpand voor een financieringsdoeleind. Dat criterium is objectief toetsbaar omdat het behoud of de overgang van het debiteurenrisico een beslissend criterium is om - kort samengevat - te bepalen of de geldvordering als actiefpost in de balans van de jaarrekening van de schuldeiser of in die van de verkrijger moet worden verantwoord.⁹ Indien dit criterium wordt gevolgd, behoudt een verbodsbeding zijn relevantie hoofdzakelijk nog voor de zogenaamde "*non-recourse factoring*"¹⁰ van geldvorderingen uit handelstransacties. Deze oplossing biedt de schuldenaar van de geldvordering bescherming tegen de gevolgen van overdracht of verpanding van geldvorderingen aan partijen die om andere dan financieringsdoeleinden die vordering wensen te verkrijgen.
- 3.5. De Wov geeft geen antwoord op de vraag of (het wenselijk is dat) een verbodsbeding is uitgewerkt nadat een vordering op grond van het nieuwe artikel 3:83 lid 2 BW

---

⁸ Vergelijk de UNCITRAL Model Law on Secured Transactions onder *B. Asset-specific rules*, Artikel 13 (1): "*A security right in a receivable is effective notwithstanding any agreement between the initial or any subsequent grantor and the debtor of the receivable or any secured creditor limiting in any way the grantor's right to create a security right*".

⁹ Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving 2017 nr. 115.110: "*Een actief of een post van het vreemd vermogen dient niet langer in de balans te worden opgenomen indien de transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de post van het vreemd vermogen aan een derde zijn overgedragen*".

¹⁰ Kort samengevat komt factoring (bevoorschotting van geldvorderingen) in twee vormen voor: "*recourse factoring*" waarbij het debiteurenrisico bij de schuldeiser blijft (ongeacht of de factoring plaatsvindt op basis van cessie/retrocessie of verpanding van vorderingen), en "*non-recourse factoring*" waarbij de schuldeiser zijn vorderingen verkoopt aan de factormaatschappij die daarbij het debiteurenrisico overneemt. "*Non-recourse factoring*" is in het algemeen aanzienlijk kostbaarder dan "*recourse factoring*".

niettegenstaande dat verbodsbeding rechtsgeldig is overgedragen. Kan een partij die niettegenstaande het verbodsbeding een vordering of een pandrecht op een vordering heeft verkregen op zijn beurt die vordering rechtsgeldig verkopen en overdragen aan derde zonder dat het verbodsbeding daaraan in de weg staat? Vallen die overdrachten dan nog steeds binnen het financieringsdoeleind? Is de koper van die vordering aan een verbodsbeding gebonden? Wij menen dat de bescherming van de belangen van schuldenaren rechtvaardigt dat paal en perk wordt gesteld aan de vrijheid om eenmaal verkregen handelsvorderingen door te verkopen zonder zich iets van het overdrachts- of verpandingsverbod aan te trekken. Voor financieringsdoeleinden is het voldoende dat de verkrijger c.q. pandhouder de aan hem overgedragen of verpande geldvordering kan innen; het is daarvoor niet noodzakelijk dat hij die vordering ook kan overdragen. Die beperking is niet erg bezwaarlijk, omdat pandhouders doorgaans vorderingen innen en slechts bij wijze van uitzondering die geldvorderingen overdragen. Geen bezwaar zien wij wanneer de pandhouder bij de executie de geldvordering aan zichzelf laat verblijven (zoals bepaald artikel 3:251 lid 1 BW), bijvoorbeeld wanneer dat wenselijk is om als eigenaar van de geldvordering een schikking met de schuldenaar te kunnen aangaan.

- 3.6. Om de onderpandwaarde van geldvorderingen die onderworpen zijn aan een verbodsbeding te mobiliseren, is het wenselijk dat het verbodsbeding niet in de weg staat aan de overdracht van de geldvordering door de curator in het faillissement van de schuldeiser. Van een curator mag worden verwacht dat hij prudent omgaat met de bevoegdheid om vorderingen te vervreemden, terwijl verder het beheer en de vereffening door de curator onder toezicht van een rechter-commissaris staan. Wij zien daarin een voldoende bescherming voor de schuldenaar van de vordering.
- 3.7. Voorts lijkt het ons van belang dat in de wet tot uitdrukking wordt gebracht dat een krachtens de nieuwe wet rechtsgeldige overdracht of verpanding van een geldvordering in strijd met een verbodsbeding geen verweermiddelen of acties aan de schuldenaar geeft¹¹.
- 3.8. Wij concretiseren onze beschouwingen hierna in de vorm van tekstvoorstellen voor de Wov als volgt:

---

¹¹ Vergelijk artikel III 5:116 onder (b) van de Draft Common Frame of Reference (DCFR): "*The debtor may not, however, invoke a defence against the assignee: (...) (b) if the defence is based on breach by the assignor of a prohibition or restriction on assignment*". (Principles, Definitions and Model Rules of European Private Law. Draft Common Frame of Reference (DCFR), Interim Outline Edition, prepared by the Study Group on a European Civil Code and the Research Group on EC Private Law (Acquis Group); en vergelijk de UNCITRAL Model Law on Secured Transactions onder *B. Asset-specific rules*, Artikel 13 (2).

3.8.1. Artikel 3:83 lid 2 BW wordt gewijzigd als volgt:

"De overdraagbaarheid van vorderingsrechten kan ook door een beding tussen schuldeiser en schuldenaar worden uitgesloten. Niettegenstaande een zodanig beding is de overdracht door de schuldeiser van een geldvordering die rechtstreeks voortvloeit uit een handelstransactie zoals bedoeld in artikel 2 van de Richtlijn 2000/35/EG van het Europees parlement en de Raad van 29 juni 2000 (PbEG L200/35) geldig indien die overdracht niet tot gevolg heeft dat het risico van niet-voldoening van die geldvordering door de schuldenaar op de verkrijger overgaat of indien de overdracht aan de verkrijger geschiedt door de curator in het faillissement van de schuldeiser."

3.8.2. Aan artikel 3:246 BW wordt toegevoegd:

"Rust het pandrecht op een geldvordering die rechtstreeks voortvloeit uit een handelstransactie zoals bedoeld in artikel 2 van de Richtlijn 2000/35/EG van het Europees parlement en de Raad van 29 juni 2000 (PbEG L200/35) dan kan de pandhouder niettegenstaande een tussen de pandgever en de schuldenaar overeengekomen beding als bedoeld in artikel 3:83 lid 2, zijn in dit artikel gegeven bevoegdheden uitoefenen zonder dat de schuldenaar hem dat beding kan tegenwerpen."

3.8.3. Aan artikel 3:251 lid 1 BW wordt toegevoegd:

"Betreft het pand een geldvordering die rechtstreeks voortvloeit uit een handelstransactie zoals bedoeld in artikel 2 van de Richtlijn 2000/35/EG van het Europees parlement en de Raad van 29 juni 2000 (PbEG L200/35) dan kan de pandhouder niettegenstaande een tussen pandgever en de schuldenaar van de verpande vordering overeengekomen beding als bedoeld in artikel 3:83 lid 2, die vordering aan zich laten verblijven overeenkomstig het bepaalde in dit artikel."

3.8.4. Een nieuw artikel wordt toegevoegd aan Boek 6 titel 1, afdeling 8 BW na artikel 6:59 BW:

"Indien de schuldeiser zich tegenover zijn schuldenaar heeft verbonden om vorderingsrechten op de laatste niet aan derden over te dragen of te verpanden of met zijn schuldenaar een beding is overeengekomen als bedoeld in artikel 3:83 lid 2 van Boek 3, komt de schuldeiser niet in verzuim indien hij niettegenstaande die verbintenis overdraagt of verpandt een geldvordering die rechtstreeks voortvloeit uit een handelstransactie zoals bedoeld in artikel 2 van de Richtlijn 2000/35/EG van het Europees parlement en de Raad van 29 juni 2000 (PbEG L200/35) en die overdracht niet tot gevolg heeft dat het risico van niet-voldoening van die geldvordering door de schuldenaar op de verkrijger overgaat of indien de overdracht aan de verkrijger geschiedt door de curator in het faillissement van de schuldeiser."

3.8.5. Aan artikel 6:74 BW wordt toegevoegd:

"Lid 1 vindt geen toepassing indien het gaat om een tekortkoming in de nakoming van een verbintenis van een schuldeiser tegenover zijn schuldenaar om vorderingsrechten op de laatste niet aan derden over te dragen of te verpanden of van een verbintenis voortvloeiende uit een beding als bedoeld in artikel 3:83 lid 2 van Boek 3, indien hij niettegenstaande die verbintenis overdraagt of verpandt een geldvordering die rechtstreeks voortvloeit uit een handelstransactie zoals bedoeld in artikel 2 van de Richtlijn 2000/35/EG van het Europees parlement en de Raad van 29 juni 2000 (PbEG L200/35) en die overdracht niet tot gevolg heeft dat het risico van niet-voldoening van die geldvordering door de schuldenaar op de verkrijger overgaat of indien de overdracht aan de verkrijger geschiedt door de curator in het faillissement van de schuldeiser."

3.8.6. Aan artikel 6:130 lid 1 BW wordt toegevoegd:

"De in de vorige zin gestelde voorwaarden gelden niet indien de overgang of vestiging van het beperkte recht betrof een geldvordering die rechtstreeks voortvloeit uit een handelstransactie zoals bedoeld in artikel 2 van de Richtlijn 2000/35/EG van het Europees parlement en de Raad van 29 juni 2000 (PbEG L200/35) waarin de schuldeiser en de schuldenaar een beding als bedoeld in artikel 83 lid 2 van Boek 3 zijn overeengekomen, en niet tot gevolg heeft gehad dat het risico van niet-voldoening van die geldvordering door de schuldenaar op de verkrijger overgaat of indien de overgang betrof de overdracht door de curator in het faillissement van de schuldeiser."

3.8.7. Aan artikel 6:145 BW wordt toegevoegd:

"Een beding als bedoeld in artikel 83 lid 2 van Boek 3 geeft geen verweermiddel aan de schuldenaar na de overdracht door de schuldeiser aan de verkrijger van een geldvordering die rechtstreeks voortvloeit uit een handelstransactie zoals bedoeld in artikel 2 van de Richtlijn 2000/35/EG van het Europees parlement en de Raad van 29 juni 2000 (PbEG L200/35) en die overdracht niet tot gevolg heeft dat het risico van niet-voldoening van die geldvordering door de schuldenaar op de verkrijger overgaat of indien de overdracht aan de verkrijger geschiedt door de curator in het faillissement van de schuldeiser."

3.9. Tenslotte een woord over het voorstel in de Wov om aan de wet onmiddellijke werking te geven en zelfs terugwerkend kracht. Vanuit de opvatting dat de schuldenaren van een vordering geen nadeel van een overdracht of verpanding daarvan mogen ondervinden (behoudens wettelijke grondslag) en omdat de praktijk is ingesteld op de geldigheid van verbodsbedingen, is het onwenselijk dat de wet onmiddellijke werking heeft. Het bedrijfsleven moet de gelegenheid krijgen om zich aan de nieuwe situatie aan te passen. Vanuit die invalshoek is het wenselijk om de wet van toepassing te verklaren op

geldvorderingen die ontstaan na verloop van - bijvoorbeeld - 24 maanden na inwerkingtreding ervan.

Houthoff

Houthoff Coöperatief U.A.

Contactpersonen:

Gerhard Gispen, tel. 010 - 217 2106, email g.gispen@houthoff.com.

Martijn Breeman, tel. 020 - 605 6978, e-mail m.breeman@houthoff.com.